

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av Trafikverkets delrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter och Trafikverkets slutrapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter

Er beteckning: I2021/02082

Sammanfattning

Länsstyrelsen välkomnar utredningen och den påbörjade översynen för att utöka landets beredskapsflygplatser och konstaterar att ytterligare utredningsarbete måste genomföras innan Trafikverkets förslag kan genomföras. Länsstyrelsen önskar en bredare förankring och analys av frågan för att klargöra behovet av beredskapsflygplatser och framtida behov. Länsstyrelsen föreslår också en djupare samverkan för att tydliggöra totalförsvarets behov till beredskapsflygplatser och samhällsviktiga flygtransporter.

Utökning av beredskapsflygplatser och vägledande principer

Länsstyrelsen stödjer ambitionen att utöka antalet beredskapsflygplatser i landet. Länsstyrelsen noterar samtidigt att av landets 21 län saknar Kalmar, Västmanlands, och Gävleborg län beredskapsflygplatser enligt det presenterade förslaget.

Länsstyrelsen vill lyfta vikten av att redundans i systemet är önskvärt, där god geografisk spridning skapar goda förutsättningar för beredskap i hela landet vid akuta kriser. Länsstyrelsen noterar i Trafikverkets rapport att Polismyndigheten och Sjöfartsverket förordnat samtliga 44 regionala flygplatser som beredskapsflygplatser. Bland annat för att säkerställa god handlingsfrihet. Pandemin har klargjort behovet och tillgängligheten till samhällsviktiga flygtransporter, vilket föranlett att systemet idag består av 27 flygplatser.

Länsstyrelsen anser att den vägledande principen bör dimensioneras med ytterligare aspekter för att tillgodose samhällets behov vid framtida kriser. Länsstyrelsen är positiv till att en vägledande princip för utpekandet är att flygplatser i möjligaste mån ska vara lokaliserad i närheten av universitets-, läns- eller länsdelssjukhus med

akutmottagning och helikopterplatta. Men anser att principen bör beakta ytterligare aspekter inom krisberedskapen.

Länsstyrelsen hade gärna sett att Trafikverkets rapporter innehållit en bredare redogörelse av beredskapsflygets olika beståndsdelar. De remitterade rapporterna lägger tonvikten vid transporter avseende hälso- och sjukvården. Beslutsunderlaget missar således aspekter av bland annat skogsbrandsbekämpning, räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen och andra samhällskriser.

Permanent beredskapsflygplats i Östergötland

Länsstyrelsen anser att det krävs ytterligare utredning och samverkan för att klargöra vilken av flygplatserna Linköping- Malmen och Linköping City Airport som är bäst lämpad för att vara permanent beredskapsflygplats i länet. Det finns problem med att peka ut Forsvarsmaktens flygplats Linköping-Malmen, då möjligheten för trafik nattetid är begränsad, vilket även lyfts fram i Trafikverkets slutrapport.

Länsstyrelsen vill påtala att utnämmandet av permanenta beredskapsflygplatser inte kan grundas på antagandet om att Forsvarsmaktens flygplatser per automatik är bäst lämpade. Trafikverket anger i sin slutrapport att Linköping-Malmen flygplats torde lämpa sig bäst då Forsvarsmakten är huvudman och anser att detta borde borga för en robust lösning då flygplatshållaren har sitt huvudsakliga uppdrag inom försvar vilket inbegriper beredskap och krishantering. Länsstyrelsen ser inte detta som ett argument för att Linköping-Malmen bör antas som det lämpligaste alternativet. Dels bör totalförsvarsaspekter utredas ytterligare, dels att det inte alltid är självklart att civila skyddsmekanismer bör förläggas tillsammans med militära.

Länsstyrelsen vill även påtala att det nya säkerhetspolitiska läget kan innebära större behov av flygplatsen i Malmen för Forsvarsmaktens verksamheter. Linköping City Airport bör därav betraktas som en lämpligare kandidat att ta vidare i processen som ny permanent beredskapsflygplats.

Länsstyrelsen vill även lyfta att det under pandemin funnits två temporära beredskapsflygplatser i länet, Linköping City Airport och Norrköping flygplats. Vid ett utökat system av beredskapsflygplatser ökar redundansen om båda utses till permanenta beredskapsflygplatser.

Totalförsvarets behov och fördjupad samverkan

Länsstyrelsen föreslår att Trafikverket eller annan lämplig myndighet får förutsättningar genom ett tydligt uppdrag som initierar samverkan och förbereder flygplatser för totalförsvarets behov.

En bred samverkan bör initieras för att utreda vilka behov som finns angående totalförsvarets aspekter samt vilka krav som beredskapsflygplatserna ska uppfylla.

Länsstyrelsen noterar bristen att en fördjupad samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) inte varit möjligt med hänsyn till den korta utredningstiden.

Länsstyrelsen instämmer i att totalförsvarets behov inte kartlagts i Trafikverkets utredningsrapporter och anser därför att det presenterade förslaget inte är dimensionerat utifrån totalförsvarets behov.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Carl Fredrik Graf med handläggare Jens Gottfredsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också biträdande försvarsdirektör Andreas Lundberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.